

Holger Laumann og latin-musikken

ved Sven Fenger og Arne Kjær

Foto: Arne Kjær

HL er født i 1942. Startede sin uddannelse på lærerseminarium, med musik som liniefag. Studerede ved Det Jydske Musikkonservatorium fra 1968 til 72. Afsluttede med diplom-eksamen i obo, *ikke* saxofon. Paradoksalt nok, fordi han idag primært er kendt som saxofonist.

HL har siden beg. af 60'erne været en aktiv og meget udespillende jazzmusiker. Var endvidere en af de første, der var med på fusionsbølgen fra slutningen af 60'erne og frem. I grupperne »Tears«, »Det Beskidte Dussin«, »Old Socks, New shoes«, »Cox Orange«, og nu på det sidste »Holger Laumanns Calypso-Band«. Har derudover virket som gæstemusiker og som studiemusiker i utallige andre sammenhænge.

HL har også markeret sig som musikpædagog. Ved konservatorierne og ved jazz- og rock-stævner rundt omkring. Udgav i forb. m. dette arbejde i 1974 bogen »Rytmetodik«.

I sommeren 76 studerede HL ved Berklee School of Music i Boston, USA. Blev her fanget af den caribiske calypso. Spillede og studerede den under dette og under et senere ophold i 78. I 82 tog HL skridtet fuldt ud og opholdt sig i en længere periode i calypsoens hjemland, Trinidad. HL's møde med calypsoen har foreløbig resulteret i pladerne »Music is good to-day« (1978) og »Butterfly« (1982), samt i det ovenfornævnte »Holger Laumanns Calypso-Band«.

– Min interesse for latinmusikken kommer fra jazzen på den måde, at jeg i helt gamle dage – i slutningen af 50'erne og beg. af 60'erne – spillede med en jazzkvintet, Peter Fahrenholtz's kvintet. Da hørte vi en masse af det, man kalder »funky-jazz«. Den der gospelprægede jazz, som blandt andre Cannonball Adderley spillede. Vi fik osse inspiration fra Jazz-Messengers med Art Blakey og andre neo-bop jazzgrupper. Og i de gruppers repertoire var der en hel del numre, hvor der blev spillet noget, der kunne kaldes for latin-jazz. De trommeslagere og bassister, som spillede der, var jo ikke ægte latinos, så de spillede bare noget, der lignede. Men den rytmik, der blev spillet, talte meget til mig. Så vi spillede en del af den type numre. Et standardnummer som »Green Dolphin Street«, som starter med latin og som går over i swing, er typisk. Vi lyttede osse meget til Dizzy Gillespies bigband, som havde nogle cubanere med og som havde nogle cubanske ting på repertoiret.

Det, der nok gav hovedimpulsen til min store interesse for den del af jazz'en, var Sonny Rollins berømte plade »Saxophone Colossus«, hvor nummeret »St. Thomas« optræder. Melodien er en traditionel calypso, men den bliver spillet af jazzmusikere, som griber det an på deres måde. På det tidspunkt kendte jeg ikke noget til calypso, men jeg blev fanget og hørte så herefter Sonny Rollins' plader, og overværede hans koncerter, når han var i landet. Han spiller til sine koncerter altid en lang lang calypso. Sidste år her i Århus spillede han »Don't stop the Carnival« i et kvarter. Orkesteret satsede ikke på at det skulle lyde som autentisk calypso. Rollins selv spillede helt vidunder-

ligt, tæt på calypsoen, men hans medspillere spillede alt muligt andet. Noget som de syntes passede ind i sammenhængen. – Det er osse helt OK. Nogle gange kommer der noget sublimt ud af det. Nogle gange er det noget værre makværk.

Boston, USA

Det næste afgørende skridt mod latinmusikken skete først i 76, da jeg tog til Boston og var på Berklee i to semestre. Da løb jeg ind i nogle trinidadiske musikere ved et rent tilfælde. Det skete allerede efter jeg havde været der en uge:

En dag ved middagstid, hvor man sådan sidder og slapper lidt af udenfor, sad der en stor kronraget neger og skældte ud over skolen – »det er i det virkelige liv, man lærer tingene« og sådan noget. Jeg var jo helt grøn, så jeg havde ikke rigtig nogen mening. Men vi kom til at snakke sammen, og jeg fortalte om mig selv. Så sagde han, at han havde et band, der spillede noget calypso og noget funk, med en besætning bestående af olietønder, klaver, bas, guitar, trommer og percussion. Lynhurtigt blev jeg inviteret til at høre dem prøve, samme eftermiddag. Jeg tog min sopransax med, for man ku' jo aldrig vide. Og så kørte vi ned i noget, der hedder Roxberry, som er et sort ghetto-kvarter i Boston, Bostons Harlem. Et sted man advarer hvide mod at færdes alene i.

Til prøven sad jeg først halvanden time i et hjørne og lyttede på. Det lød skide godt. Interessant nok så spillede de uden trommer. For de øvede mest temastof, og så ville de først inddrage trommer og congas, når de kunne tingene. Men det svingede alligevel helt

fantastisk. Fordi de havde så stærk en puls kørende i bandet, at de ikke behøvede en trommeslager til at holde den. Under pausen spurgte bassisten, om jeg ikke skulle ha' pakket sax'en ud, så jeg kunne spille lidt med. Det gjorde jeg så. Og så lærte jeg et enkelt af deres temaer, som jeg spillede lidt med på og lavede solo over. Da vi havde spillet det, spurgte de, om jeg ikke ville være med i orkesteret! Og det sagde jeg så ja til. Så kom jeg meget hurtigt med dem ud og spillede på klubber, til caribisk bryllup, skolekoncerter og sådan noget.

Det band spillede jeg med under hele opholdet og fik derfor calypsomusikken helt ind på kroppen. Før jeg rejste hjem, og bandet af flere grunde skulle opløses, besluttede vi at forevige noget af repertoiret på et studieband, som vi selv betalte. Så vi lavede et 24 spors band, som vi så mixede ned på 2 spor. Det band havde jeg med hjem, sammen med en stak calypsoplader. Jeg spillede selvfølgelig båndet for mine musikvenner herhjemme, og flere sagde, at jeg skulle se at få lavet en plade med det band. Den tyggede jeg jo lidt på, og efter halvandet år besluttede jeg mig så til at gøre alvor af det. Jeg ringede til USA, aftalte, og tog så derover i sommeren 78.

Det kun' nu ikke uden videre lade sig gøre at gennemføre det projekt. Bandet var splittet for alle vinde. Bassisten boede nu i Florida og Burt Bolden, olietøndespilleren, var i Montreal i Canada. Så vi måtte bl.a. ha' fat i en anden olietøndespiller.

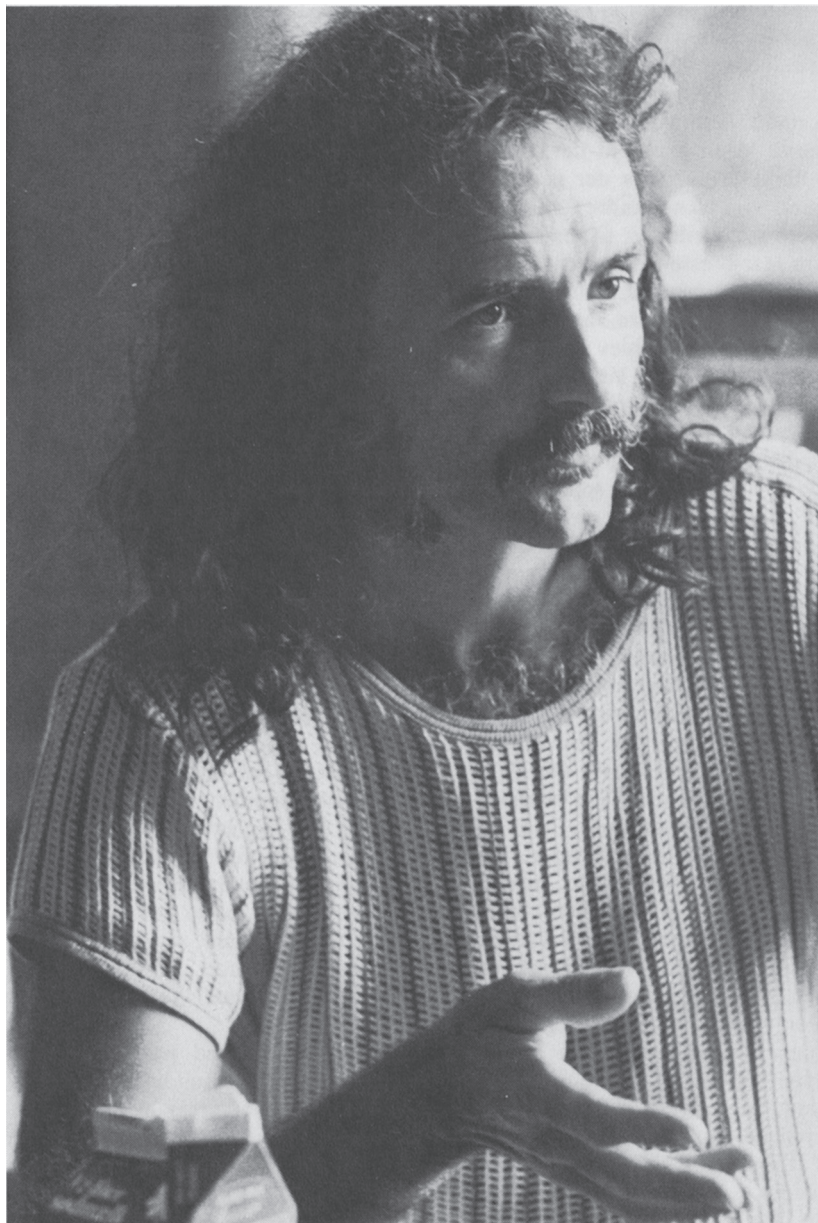
Det lod sig nu osse gøre. Dem var der sådan set nok af. Men de fleste spiller i faste steelbands. Og i de steelbands spiller de hele tiden fast arrangerede komponerede stemmer. Og det er de

færreste af dem, der kan improvisere. Bl.a. osse fordi det er et enormt svært instrument at improvisere på. Men vi fik stablet et band på benene og begyndte at øve, og tog ud på nogle jobs for at få prøvet musikken af i praksis. Efter et par måneder gik vi i studiet og indspillede båndet på 3 dage. Af dette bånd og det oprindelige bånd fra 76 fik jeg mixet og produceret pladen »Music is good today«, da jeg kom tilbage til Danmark.

Port of Spain, Trinidad

De calypsomusikere, jeg mødte og spillede med i USA, sagde alle til mig, at jeg med min store interesse for og kærlighed til calypso burde tage til Trinidad, og opleve musikken der, hvor den kommer fra. Og det gjorde jeg så i 82.

Jeg tog derned til karnevallet og det var så min intention at høre en masse, spille og osse indspille noget. Jeg havde navn, adresse og telefonnr. på det mest brugte studie dernede. Så jeg ringede simpelthen bare, fortalte hvem jeg var og sagde, at jeg godt kunne tænke mig at indspille noget med deres musikere. Det kunne fint lade sig gøre. Og allerede den første dag løb jeg ind i den måske fineste trommeslager på Trinidad. Han hedder Michael Tobas og er en type, der meget professionelt læser alt og spiller alle stilarter. Han er ikke kun calypsotrommeslager. Og han har været jorden rundt et par gange med Harry Belafonte. Det gider han ikke mere. Så nu bor han derhjemme, har studiejobs og radio- og TV-arbejde. Og så underviser han de unge trommeslagere og percussionister dels i at spille deres hjemlands rytmik rigtigt, og dels i at læse noder. – Han var i studiet den dag, og jeg forklarede ham sagen og

fortalte, at jeg meget gerne ville ha' mulighed for at bruge en sektion oljetønder og en rytmegruppe. Han anbefalede oljetøndespilleren Len Boogsie Sharp, fordi han i modsætning til så mange andre er en skide god improvisator, og arrangør for to af de store steelbands. Ham kontaktede jeg, og han ville gerne være med.

Hvordan foregik pladeindspilningen på Trinidad?

Der skulle først gå en uge efter karnevallet, før vi ku' komme igang, fordi musikerne sku' nå at ha' oljetønderne stemt op igen. Under karnevallet bli'r de simpelthen spillet ud af stemning.

Prøvearbejdet gik folk med til at lave gratis, fordi de syntes det var sjovt. Jeg betalte bare hvad der måtte være af transport af oljetønder. I forbindelse med selve indspilningen er der i hvert fald én ting, som jeg synes er værd at nævne. Hvis man herhjemme hyrer nogen musikere omkring et projekt, så betaler man efter tariffen den og den timeløn, minimum 3 timer. Derudover betales for hver halve times arbejde. Det er de normer, man kører efter inden for Musikerforbundet.

Men dernede kører det på den måde, at hver mand får et bestemt beløb for hvert nummer han er med på. Men hvor lang tid det ta'r at indspille det nummer, det snakker man ikke om. Det kan ta' et sted mellem 2 timer og en hel dag. Der hænger man sig ikke i klokken på nogen måde; man får 100 dollars for at være med på et nummer.

Jeg synes det er en fin holdning. Jeg har osse været med til noget lignende herhjemme på visse projekter. Hvis det er noget man finder interessant og spændende, og om hvilket man måske i

forvejen ved, at det ikke er kommercielt og det ikke vil komme til at kaste en masse kugler af sig, så vil jeg godt være med på en ordning, hvor man får et fast beløb. Men hvis man er med på en eller anden kommerciel plade, så kan man lige så godt hale bogen frem med det samme og sige: dét her, det er det vi kører efter.

Men på Trinidad var det et held for mig, at den gældende tradition på stedet er sådan, at studiemusikeren får et fast beløb pr. nummer. Så behøvede jeg jo ikke at sige: – så, nu skal vi altså være færdige, fordi jeg ikke har råd til mere. Jeg kunne så på forhånd regne ud, at studiemusikerne ville komme til at koste mig så og så meget, – plus studietid, som blev betalt pr. time, – plus bånd. Men musikerne fik 100 dollars pr. nummer, altså Trinidad-dollars, det er 300 kr. Det synes jeg var helt fint.

Steelband

Hvert år arrangerer man en konkurrence for steelbands, hvor omkring 30 bands deltager. I semifinalen er antallet halveret og i finalen er der omkring 8 – 10 tilbage. Jeg overværede slutrundene. Det startede kl. 10 om aftenen og det var færdigt kl. 6 om morgenen. Der var både de store steelbands og nogle af de s.k. »old fashioned steelbands«, hvor de går med oljetønderne på maven. Det gør de ikke i de nye, for der spiller hver mand på to eller tre tønder, som er hængt op på stativer, og som bliver kørt ind på scenen. Jeg blev ret overrasket over den høje standard i de bands, og over, hvor store de var. Det mindste band var på 80 mand og det største var på 120 mand. 100 mand var det normale.

Et sådant band er naturligvis opdelt i sektioner. Og de 12–14 mand, der spiller bas, spiller fuldstændigt nøjagtigt unisont. Som i et symfoniorkester. De kommer ind og spiller et nummer, som varer ca. et kvarter, og hver eneste tone og hvert eneste slag er arrangeret. Der er ikke noget improviseret i det. Det er ligeså kompliceret som et Strawinsky-partitur. Der er bare ikke skrevet noget ned. Og som følge af, at de altid har været vant til at arbejde sådan, så er de så utroligt gode til at lære udenad. De skal bare høre og se en linie spillet, en eller to gange, så sidder den i computeren. Det er vigtigt for dem, at de både ser og hører, for der er nogle bevægelser på tønderne, som de ligesom affotograferer, når de lærer de der stemmer.

Jeg overværede nogle prøver med Len Boogsie Sharp, hvor han f.eks. stod og spillede nogle stemmer for nogle alter, samtidig med at nogle af soprannerne og basserne stod og øvede sig på noget andet. Der var konstant andre og uvedkommende ting, der foregik, men de var åbenbart vant til at lukke af og koncentrere sig helt om deres egen stemme.

Repertoiret er ret blandet. De spiller osse klassisk musik. Både Rossini og Bach. Første gang man hører det, lyder det lidt fjollet. Men interessant nok så er dét i den brede befolkning mere populært end deres egen calypsomusik.

Hvad bliver der så indspillet på plade?

– Der bliver indspillet relativt få plader med steelbands. Bl.a. fordi de ikke kan være i et studie allesammen. Men når det sker, så er det meget blandet, det der indspilles. Både noget af tidens populærmusik, evergreens, Stevie Wonder og Beatles. Og så bliver der som

Karneval i Port of Spain, Trinidad 1888.

regel osse indspillet en plade hvert år med de bedst placerede steelbands fra konkurrencen. Men de kan jo ikke være i et studie, så de er nødt til at tage 4 eller 5 af de bedste fra hver sektion ind. Det er umuligt at få den lyd ned på plade, altså det et 100 mands steelband laver. Så hvis man skal høre det, som det virkelig lyder, så er man nødt til at ta' til Trinidad.

Calypso-miljøet i Port of Spain

Men steelbands er jo kun en side af calypsomusikken. Calypsomelodierne kommer fra calypsosangerne. Og dem er der enormt mange af. I tiden før karnevallet, en tre uger før, har man nogle shows eller konkurrencer kørende forskellige steder i byen. I nogle s.k. »Calypso-tents«. Oprindeligt har det nok været store telte, men nu er det

store haller med bliktag over. I de haller er der en scene, og på de scener spiller de rigtige calypsobands. Det er sådan set et fuldstændigt konventionelt orkester med keyboards, trommer, percussion, guitar, bas, et antal blæsere, som regel en 4 stykker – 2 trompeter, basun og sax – og så et sted mellem 8 og 10 sangere i løbet af en aften. I første afdeling kommer de ind og synger en

sang hver. De er meget flot klædt på. Folk sidder ned, der er to – tre tusind stole, og lytter. Og de griner meget. For teksterne er som regel morsomme. Det minder mest om en revy. Bortset fra at det altså svinger utroligt meget. Men det vigtigste er teksterne. Det er en slags cabaretforn, hvor emnerne tit er politiske. Calypsokongen i 81 hed »Chalkdust«. Et tilnavn han fik, fordi han er tidligere skolelærer. Hans tekster er meget kulturpolitiske. Og han havde et lille show kørende bag sig med nogle bomuldsplukkere, der kom gående. Sådan en hel lille tegneserie, der kørte i baggrunden, mens han stod og sang sin sang.

I den forbindelse bør man osse nævne de to grand old men: »Lord Kitchener« og »The Mighty Sparrow«. De to indtager en særstilling og er forment adgang til konkurrencen. De må simpelthen ikke deltage, fordi så ville de bare vinde. Og der skal jo nye folk til. Men til gengæld så deltager de altid i finalen med to numre, fordi de skal jo hædres på deres gamle dage. Men selv om »Sparrow« er omkring de 60, så springer han altså omkring på scenen, når han optræder. Han kan underholde 30.000 mennesker på én gang, og de sidder på alle sider af ham i den der kæmpestore arena, hvor finalen foregår. Og alle har på fornemmelsen, at han hele tiden kigger på dem. Han er helt utrolig, når han laver sin performance og danser rundt og synger. Hans sang sidste år hed »We like it so«. Den var meget politisk. Han satsede faktisk sin popularitet på den. Han tilhører et mere venstreorienteret parti end det, der sidder. Og han påpeger i teksten en masse af den korruption og lort, der er i samfundet. Alt muligt – skoler, offent-

lige transportmidler, hospitalsvæsen. Hvordan de nogen gange på hospitalerne lægger brunt papir på sengene, fordi der ingen lagner er. Om busserne der aldrig går. Der står lange køer, og busserne kommer som vinden blæser. Men hver gang lyder det i omkvædet: »We like it so«. Han håner faktisk befolkningen. For det burde ikke være sådan. Der er penge nok i Trinidad. De har olie, og det er i virkeligheden et skide rigt land. Så rigt at de låner penge både til Jamaica og Barbados. Men befolkningen finder sig åbenbart i tingenes tilstand. Og de kan åbenbart osse godt li' at blive trådt lidt på, så i virkeligheden bliver han endnu mere populær på den sang.

Det her har mest handlet om calypso som koncertmusik. Hvad med dansen?

I perioden før karnevallet er aviserne fulde af annoncer for »Calypso-jump-ups«. Det betyder, at der danses ved de arrangementer. Det repertoire, der spilles der, er for så vidt noget af det samme. Men de politisk engagerede tekster forekommer ikke sådan en aften. Det er enten et calypsoband med en sanger, der synger nogle mindre forpligtende tekster, eller et lille steelband.

Selvom det officielle karneval kun varer 2 dage, så er der faktisk karneval i mindst 14 dage. Der er simpelthen »calypso-jump-ups« ti steder i byen hver aften. Og det er bal. Det koster så og så meget at komme ind. Og så er der caribisk mad og drikke derudaf. Så man spiser, danser, drikker og har det sjovt hele natten.

Er calypso osse en bestemt dans, ligesom rumbaen f.eks. er det i Cuba?

Nej. Det er meget frit. De danser bare omkring. Meget rytmisk. Der er nogle, der kan en del ting, men der er ikke bestemte trin.

Calypso

Hvilken funktion har rytmikken iøvrigt i calypsomusikken?

Sådan noget med at rytmesektionen i et vist afsnit pludselig får frit spil, det sker relativt sjældent, – den har som regel en akkompagnerende funktion. Undtagen når det er decideret dansemusik: Der har de den tradition, at melodien spilles en 2–3 gange, og lige pludselig er det som om man får tæppet rykket væk under sig, – så er der kun bas og percussion tilbage, og de kører så et stykke tid. Men det er altså lidt den der »grise-fest-rytmik«, hvor alle folk har armene over hovedet, og nu skal der altså være fest i gaden. Det er sådan lidt billigt nogen gange, den måde det kører på.

Dvs. de har ikke en udviklet percussionstradition, som den findes i sambamusikken?

Overhovedet ikke. De percussionister som virkelig kan den rytmik, der hører til, – det er noget med 10–20 mand højst. Det er osse derfor Michael Tobas ser det som sin opgave at bevidstgøre de unge trommeslagere og percussionister omkring hvad det er de spiller, – hvad de skal spille hvornår og hvorfor. Det er virkelig et forsømt kapitel dernede.

Hvis man skulle lave en indføring i calypso-rytmik, så var det bedste man ku' gøre at tage derned og være sammen med Michael Tobas i 14 dage, – og så ta' alt hvad han spiller på bånd. For han er simpelthen gurun hvad det an-

går. Men samtidig med at han kender alle tænkelige grundrytmer, så er han osse meget kreativ. Der bor en jazz-musiker i ham.

Kan du sige noget om forholdet mellem calypso og nyere populærmusik?

Ja, f.eks. har de i Trinidad et såkaldt souca-beat. Souca er et modeord, som dækker over en blanding af soul og calypso. Og der spiller de bare 4 i stortrommen, med en kraftig markering af 4- og på tam-tam'en. Og så er der mange der si'r: hov, det er jo disco. Men det er i virkeligheden omvendt. Det er disco'en der har stjålet alle figurerne fra Caribien, helt sikkert. Og så har de bare barberet alle finesserne af. Noget af det værste der findes, det er det der Boney M.; fordi det ligner, men

alligevel er det helt dårligt. Det er nogen folk fra Caribien, der står og synger, – og de synger osse nogen rime-ligt gode calypsosange af og til. Men rytmikken er helt gal, den kører helt på de 4 slag i takten.

De 4 slag i stortrommen kan godt bruges til noget. Det kan godt spilles med en vis ynde, hvis det bli'r spillet af de rigtige folk og med det rigtige engagement. Og der skal jo osse være noget rytmik uden omkring de 4 slag. I calypso-musikken er det den der meget lineære og meget glade rytmik, der kører hele tiden.

Betyder det så, at det overvejende drejer sig om inspiration fra den vestlige verden, fra USA?

Nej, nej, de har en masse afrikansk-

inspirerede grupper, hvor de kun spiller trommer, – og så hører der et lille dansekorps til. Altså, alle dernede spiller trommer, – denne tradition lever i bedste velgående i befolkningen.

Den calypsomusik som Harry Belafonte blev kendt på i sin tid, har den noget at gøre med den calypso, der blev spillet på Trinidad på det tidspunkt?

Ikke så meget. Melodier og tekster er originale nok. Nogen af dem stammer fra de gamle calypso-sangere. Men akkompagnementet er mere tvivlsomt. Det blir meget tit spillet af amerikanske musiker, som så si'r: calypso, hvad fan' er det for noget. Og så spiller de noget, som de synes ligner. Det synes jeg bestemt ikke gør noget, men det er ikke autentisk.

Hvad med måden at improvisere på?

Når man hører en pianist som Wayne Curton på min sidste plade, så må man sige at den måde han fraserer på i sin improvisation meget ligner den måde man fraserer på, når man spiller på oljetønde. Og der er en vis melodik i calypsoen, som de osse kan, de af musikerne der improviserer. De oljetønde-spillere f.eks., som virkelig kan improvisere, de kan tælles på én hånd. Af dem jeg kender, kan jeg personligt bedst lide Len Boogie Sharp. For selv om han godt kan spille ting og sager, hvor man virkelig si'r: hallo, hvad foregår her, sådan rent tonalt, – så har han hele tiden rytmikken stærkt forankret i calypsomusikken. Og som følge deraf synes jeg det lyder rigtigt.

En anden af de oljetønde-spillere, der improviserer, er bosat i Sverige, – han er lidt af en speciel fætter. Han har sat sig for, at han vil spille jazz, bebop

og sådan noget på oljetønder. Så går det altså hen og blir ligeså kuriøst, som når de spiller klassisk musik på oljetønder. Så forsvinder et eller andet, – den der flavour som tiltaler mig så meget.

Calypso og karnevalsmusikken

Hvad nu med calypsomusikken her i Danmark?

Når der nu er nogen mennesker, der har taget initiativ til at indføre karneval i Danmark, så synes jeg selvfølgelig det er en god ting, fordi der blir frigjort en masse energi dér. Men det kan nok undre mig, at man kaster sig vildt over sambamusikken. Det er der jo mange der gør.

Altså, man laver samba-kurser i store mængder, – men der er ikke så mange der tænker på, at der jo osse er karneval på Trinidad, og på Cuba, og der er karneval så mange steder. Man kan for så vidt osse godt spille polka. Det er lidt underligt, at man absolut skal importere musik fra Latinamerika. Men det er osse OK, synes jeg, for musikken dér blir efterhånden mere og mere global.

Men samba er efter min mening det mest komplicerede at lære. Det figur-spil, der hører sig til, er langt det mest komplicerede rent motorisk.

Der synes jeg man ku' ha' glæde af at putte noget calypso ind, som er meget mere enkelt at spille.

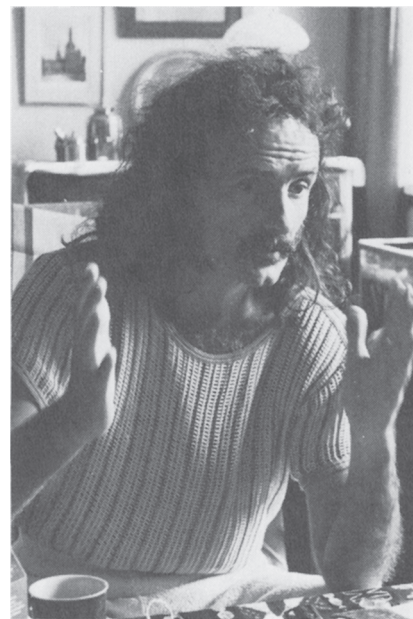
Og eftersom der ikke rigtig er nogen tradition herhjemme endnu, så oplever man jo med de grupper, der spiller og synger op og ned ad gaden, at de spiller dårligt. Det arbejde de har lagt i at lære det de skal spille, det står ikke i forhold til det arbejde de f.eks. har lagt i at lave deres dragter.

Derudover konstaterer man, at melodistoffet osse er temmelig begrænset. Derfor tror jeg, man ku' gøre folk en tjeneste, hvis man lavede et bånd eller en plade med et tilhørende node-, be-cifrings- og teksthefte med nogle numre, som ikke var altfor svære. Jeg synes udmærket godt, man kan ha' et blandet repertoire på sådan et karnevalsbånd. Man kan godt tillade sig at blande de rytmiske mønstre, uden at jeg i hvert fald bli'r forarget.

Harry Belafonte har på en af sine nyere plader f.eks. en udgave af »Dont stop the carnival« som er fuldstændig forrygende. Jeg ville ikke ku' sige om det er calypso eller samba, der blir spillet. Det er virkelig et konglomerat. Sangen er oprindeligt en calypso fra Trinidad, men der forekommer brasilianske instrumenter, – en af musikerne spiller harmonika, og så er der en bas-sist som ikke spiller i nogen som helst tradition; han får det bare til at svinge, – og det må jeg mene, dét er det vigtigste.

Hvad er egentlig drivkraften bag denne interesse for latinamerikansk musik, – hvad er det der fascinerer ved f.eks. samba- og calypsomusikken?

Jeg har svært ved at svare på, hvorfor der er det her boom, – og jeg ved ikke om det vil blive en indgroet tradition med karneval i Danmark. Men jeg kan sige, hvordan det har fungeret med mig selv: rytmikken i denne musik er så medrivende, at jeg i hvert fald har ladet mig rive med i over 10 år. Musikken er så livsbekræftende og dansebar, så man næsten ikke kan blive siddende i stolen, når man hører den. Så jeg synes det er meget forståeligt, at det breder sig som ringe i vandet.

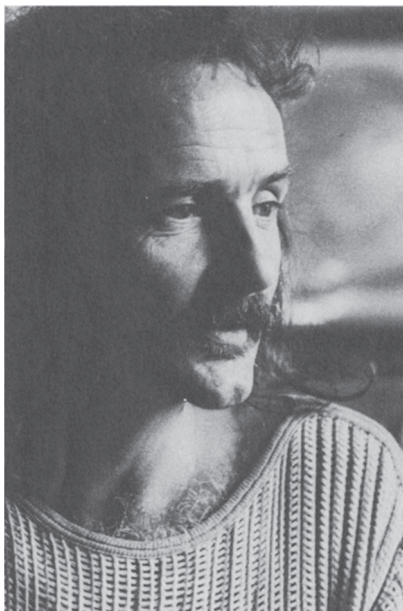
Nu har du jo undervist meget på kurser, og du har osse lavet bogen

»Rytmetodik«, hvor der står noget om calypso.

Bogen er lavet før jeg rigtig blev klar over, hvordan det egentlig skulle være, eller kunne være. Den rytmik jeg anbefaler i bogen til calypsomelodierne, det er nærmest beguine. Man kan høre på de gamle plader med f.eks. Belafonte, at det meget ofte er beguine, der blir spillet.

Har der været interesse for lige præcis at lære calypso på dine kurser?

Nej, det har været mere bredt. På de pædagogiske kurser f.eks., der vil både folkeskolemusiklærerne og gymnasie-musiklærerne gerne lære lidt af hvert. De vil ku' spille både lidt rock og lidt calypso, lidt funk og lidt jazz.

Og derfor blir det lidt skematiseret og lidt forenklet, det man laver. For hvis det skal være rigtig godt, så skal man sandsynligvis beskæftige sig med én stilart hele tiden.

Musikalsk klovn

Hvorfor hedder din nyeste plade

»Butterfly«?

Det er bl.a. fordi den stilistisk er sådan lidt forfløjen. Der både noget big-band-musik, noget calypsomusik, noget film-musik og lidt rock o.s.v.

Grunden til at jeg både i det pædagogiske arbejde, og osse personligt med mit eget band, spiller i flere stilarter, det er simpelthen den, at jeg ikke kan lade være, – jeg synes det er spændende.

Jeg kan ikke spille calypso en hel aften, – der skal være nogle andre ting ind imellem. Jeg vil osse gerne spille lidt

samba og et enkelt funk-nummer, altså et mere alsidigt repertoire. Men jeg vil godt ha' en del calypso-numre på, bl.a. fordi jeg synes det er skønt, når folk danser.

Og så må jeg til en vis grad lære at leve med, at jeg måske er en musikalsk klovn, i ordets bedste forstand. En musikalsk klovn er osse én, der spiller på 10 instrumenter uden at kunne nogen af dem rigtig godt. Jeg blir måske aldrig nogen virkelig indædt god jazzmusiker eller calypsomusiker, fordi jeg spiller så meget forskelligt.

Det beror på et valg, om jeg vil leve med at jeg så er mindre god til det hele, hvis jeg gerne vil beskæftige mig med mange stilarter. Ellers ku' jeg for den sags skyld ha' siddet i Århus Byorkester den dag i dag. Men det ku' jeg jo heller ikke finde mig i.

Anmeldelse

Latin på dansk

af Sven Fengler

Indenfor det sidste par år er der udkommet nogle danskproducerede plader med latinamerikansk musik, der på mange måder er bemærkelsesværdige. Både hvad angår det musikalske univers og hvad angår den holdning og ideologi, der ligger bag.

Skrøbeligt daggry

»På busrejsen fra Cojimar til byen føler man sig til fest / selv om man er udlæn-

ding, er man med som hædersgæst / her taler man med hinanden, ser hinanden i øjnene. / Jeg tænker på hvordan det er

derhjemme«.

Således hilser Bjørn Afzelius det Latinamerika, han møder i Cuba, i sangen